

INFLUENȚA COENZIMEI Q₁₀ ASUPRA FUNCȚIILOR COGNITIVE ALE PACIENȚILOR VÂRSTNICI CU PATOLOGIE CARDIOVASCULARĂ

Alexandra Butorov*, Vasile Parasca**, Victor Celac*

*IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății

**Laboratorul Științific de Gerontologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Actualitatea

Una din direcțiile actuale ale neurologiei contemporane este studierea stării funcțiilor cognitive și posibilității de corectarea dereglărilor la persoanele în etate cu patologii cardiovasculare. Conform prognosticului ONU, către anul 2025, numărul populației ce va depăși vârsta de 60 ani, va reprezenta mai mult de 15% din populația globului. În marea majoritate a cazurilor, disfuncțiile cognitive de genă vasculară se dezvoltă în baza hipertensiunii arteriale (HTA) și aterosclerozei sistemice cu implicarea atât a vaselor cerebrale, cât și a celor coronariene. Aceasta determină creșterea studiului influenței preparatelor ce sunt indicate cu scop de tratament al patologiilor cardiace, HTA, aterosclerozei sistemice, asupra sferei cognitive.

Scopul studiului: De a studia influența coenzimei Q₁₀ asupra funcțiilor cognitive ale pacienților vârstnici, ce suferă de cardiopatie ischemică, hipertensiune arterială sau asocierea lor.

Material și metode

În studiu, care a fost efectuat prin metoda deschisă, au fost incluși 30 pacienți cu vârsta cuprinsă între 61 și 75 ani (vârsta medie 65,0±2,8 ani) cu cardiopatie ischemică (CI) și hipertensiune arterială (HTA). Pacienții incluși în studiu au fost divizați în 2 loturi. Pacienților din lotul de bază (n=14) s-a administrat tratamentul tradițional (preparate antihipertensive, antiagregante, nitrați) și coenzima Q₁₀ în doza de 30 mg de 2 ori/zi în timpul mesei. Pacienților din lotul de control (n=16) s-a administrat doar tratamentul tradițional. În studiu au fost incluși femei și bărbați cu tulburări cognitive ușoare și de gravitate medie. Pacienții din lotul de bază și cel de control au fost similari după gravitatea tulburărilor cognitive. Criteriile de excludere din studiu au constituit: prezența tulburărilor acute ale circulației cerebrale, traumele craniale grave în anamneză, diabetul zaharat, patologii psihice și oncologice. Pe întreaga durată a studiului pacienților nu s-a administrat substanțe nootrope, metabolice și antioxidante. Tuturor pacienților s-a efectuat în dinamică examinarea statutului neurologic și a sferei cognitive.

Evaluarea stării funcțiilor cognitive s-a efectuat în baza scorului minimalizat pentru evaluarea stării psihice (MMSE), testului de desenare a ceasornicului, unui șir de teste pentru

evaluarea disfuncțiilor frontale, probei Șulighe, asocierilor verbale (literale și categoriale), probei de reținere în memorie a 10 cuvinte cu redarea lor, scorului de evaluare a depresiei după Hamilton, scorului de evaluare a anxietății după Spilberg. Toți pacienții au fost examinați de cardiolog.

Evaluarea rezultatelor obținute s-a efectuat utilizând programul „Statistica 6,0”. Rezultatele au fost prezentate sub formă de valori medii și deviațiilor standard, nivelul de p<0,05 fiind apreciat ca limită de veridicitate statistică.

Rezultate și discuții

S-a efectuat analiza comparativă a rezultatelor examinării neuropsihice până la inițierea tratamentului și după finalizarea acestuia, la pacienții din lotul de bază și cel de control. La toți pacienții s-au înregistrat tulburări cognitive, cele mai frecvente fiind tulburările memoriei vizuale, activității intelectuale și atenției. În baza terapiei cu coenzima Q₁₀ s-a atestat o ameliorare considerabilă a funcției cognitive conform datelor MMSE și unui șir de teste pentru evaluarea disfuncțiilor frontale. S-a demonstrat ameliorarea concentrației și calculului (4,20±0,11 și 4,86±0,18, p<0,01), memoriei (1,67±0,13 și 2,61±0,12, p<0,001), funcției verbale (7,92±0,31 și 9,25±0,17, p<0,001). Conform unui șir de teste pentru evaluarea disfuncțiilor frontale, s-a diminuat gradul de manifestare a disfuncțiilor frontale în probele la concentrare (2,3±0,18 și 3,48±0,13, p<0,001), fluența vorbirii (2,25±0,13 și 2,84±0,16, p<0,001), praxisul dinamic (2,40±0,12 și 2,91±0,11, p<0,01), reacția de alegere simplă și compusă (2,30±0,11 și 2,79±0,13, p<0,01; 1,76±0,15 și 2,46±0,12, p<0,01). A crescut volumul de asocieri literare și categoriale (8,64±0,62 și 10,73±0,76, p<0,05; 11,38±1,12 și 14,62±1,05, p<0,05), ameliorarea funcției de memorare conform probei de memorare a 10 cuvinte (6,72±0,65 și 9,13±0,86, p<0,05). Funcțiile cognitive ale pacienților din lotul de control nu s-au modificat semnificativ.

Concluziile

Rezultatele studiului neuro-psihologic au demonstrat ameliorarea funcției cognitive, în special a memoriei operative și a atenției, ceea ce este recomandabil pentru includerea coenzimei Q₁₀ în tratamentul pacienților vârstnici cu CI și HTA.